

MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM BỆNH LÝ CỦA LỢN MÁN MẮC DỊCH TIÊU CHẢY CẤP DO VIRUS PED (PORCINE EPIDEMIC DIARRHEA)

*Nguyễn Thị Thom¹, Nguyễn Vũ Sơn², Phạm Hồng Ngân²,
Nguyễn Thị Hương Giang², Nguyễn Hữu Nam²*

TÓM TẮT

Đã thu thập 34 con lợn Mán ở lứa tuổi từ 1- 4 tuần nghi mắc bệnh PED từ các trang trại nuôi lợn thuộc tỉnh Hà Giang, được sử dụng trong nghiên cứu này. Kết quả chẩn đoán bằng phương pháp RT-PCR cho thấy tỷ lệ lợn dương tính với virus PED là rất cao. Tỷ lệ dương tính với virus PED của mẫu ruột là 27/34 (79,4%), mẫu hạch ruột là 25/34 (73,5%) và với mẫu phân là 18/34 (52,9%).

Triệu chứng lâm sàng chủ yếu của lợn Mán mắc PED là: Ủ rũ, mệt mỏi, phân lỏng, tanh, màu vàng, gầy gò (100%); mắt trũng sâu (85,2%); thở nhanh, nằm chổng đống (81,5%); uống nước nhiều (77,8%); nằm trên bụng mẹ (66,7%); lười bú (55,6%); thân nhiệt giảm (59,3%).

Bệnh tích đại thể chủ yếu là xác chết gầy, dạ dày và ruột non căng phồng, thành ruột mỏng, chứa chất màu vàng, lợn cợn (100%); hạch lympho màng treo ruột sưng huyết, xuất huyết (88,9%); hạch bẹn nông sưng to, phổi viêm, tụ huyết (74,1%); hậu môn dính bột phân màu vàng (59,3%); lách sưng huyết, túi mật căng to (55,6%).

Bệnh tích vi thể điển hình ở ruột non, lông nhung ruột bị phá hủy, tái sinh kém nên ngắn lại, tù đầu, tế bào biểu mô thoái hóa, hoại tử; ở ruột già, tuyến lieberkuhn đứt nát, tế bào biểu mô bong tróc, sung huyết mạch quản và thâm nhiễm tế bào viêm ở hạ niêm mạc.

Hạch ruột sung huyết, xuất huyết, tăng sinh các mảng payer ở thành ruột.

Gan sung huyết, tế bào gan bị thoái hóa mỡ, cấu trúc gan thay đổi, ranh giới giữa các tế bào gan không rõ.

Phổi viêm, sung huyết, các mạch quản giãn rộng chứa đầy hồng cầu, thâm nhiễm tế bào viêm trong lòng phế quản, phế nang.

Từ khóa: tiêu chảy, lợn Mán, PED (Porcine epidemic diarrhea), đặc điểm bệnh lý

Pathological characteristics of Mán pig infected with porcine epidemic diarrhea virus (PEDV)

*Nguyen Thi Thom, Nguyen Vu Son, Pham Hong Ngan,
Nguyen Thi Huong Giang, Nguyen Huu Nam*

SUMMARY

Thirty-four “Mán” piglets at 1 – 4 weeks old, suspecting infection with PEDV, collecting from some pig farms in Ha Giang province were used for this study. The diagnostic result by RT-PCR method showed that the positive rate with porcine epidemic diarrhea (PED) virus of pig was very high. The positive rate with PED of the small intestine, mesenteric lymph node and fecal samples was 79.4%, 73.5%, and 52.9%, respectively.

¹ Trường Cao đẳng nghề Hà Giang

² Khoa Thú y, Học viện Nông nghiệp Việt Nam

The clinical symptoms of the PEDV infection pigs were weakness, depression, watery diarrhea, fishy and yellow stools (100%); sunken eyes (85.2%); quick breathing and huddle together (81.5%); drinking lot of water (77.8%); laying on the sow belly (66.7%); loss of appetite (55.6%) and hypothermia (59.3%).

The typical gross lesions included: thin body, stomach and small intestine were flatted, thin intestine wall contained yellow watery substances (100%); hyperemia, hemorrhage in the mesenteric lymph nodes (88.9%); inguinal nodes were swollen, pneumonia, congestion (74.1%); watery feces (59.3%) and spleen was congested, gallbladder was swollen (55.6%).

The main histological lesions consisted of the small intestinal villi was damaged, shorter, epithelium cells were degenerated. In large intestine, lieberkuhn gland was damaged, the epithelium cells were sloughed off, circulatory system was congested, associated with infiltration of inflammatory cells in submucosa. The lesions in other organs, such as: mesenteric glands, were congested and bled. Hepa cells were degenerated, congested. The lung was inflamed, congested, circulatory system was enlarged containing full of red blood cells, coalescing infiltration of multinucleated giant cells, within alveoli and parenchyma, areas of congestion and hemorrhage.

Keywords: diarrhea, “Mán” pig, PED (Porcine Epidemic Diarrhea), pathological characteristics